

Handläggare
Ulrika Karlsson Lindgren
Telefon: 08-50801121

Till
Järva stadsdelsnämnd

Riktlinjer för förmedling av särskilda boenden inom SoL och LSS inklusive socialpsykiatriska stödboende

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Stockholms Stad. Dnr KS 2026/146

Förvaltningens förslag till beslut

Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Järva stadsdelsförvaltning har ombetts att yttra sig över remiss - Riktlinjer för förmedling av särskilda boenden inom Socialtjänstlagen, SoL och Lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade, LSS inklusive socialpsykiatriska stödboenden.

Järva stadsdelsförvaltning ställer sig positiv till förslaget då detta dokument inte tidigare har funnits vid förmedling av särskilda boenden för dessa målgrupper. Riktlinjerna ska reglera förmedlingen av platser och vara ett stöd till medarbetare som arbetar med myndighetsutövning. Förvaltningen ser positivt på riktlinjerna som ska säkerställa rättssäkerhet och en likabehandling över staden. Syftet med riktlinjerna är även att klargöra ansvarsfördelningen mellan socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningen.

Förvaltningen vill dock lyfta områden som är viktiga att ta i beaktan såsom matchningsprocessen, att boendet är lämpligt utifrån de individuella behoven och inte bara utifrån målgrupp. Vid placering av barn och unga samt när övergång till vuxenboende ska initieras, behövs en god framförhållning. Risken för vite från IVO utifrån icke verkställt beslut för stadsdelarna, får inte ge konsekvensen att erbjudande om bostad lämnas utan att lämpligheten för den enskilde är tillräckligt utredd. Rättssäkerheten för den enskilde måste alltid väga tyngst.

Bakgrund

En remiss har översänts till Järva stadsdelsnämnd från kommunstyrelsen för yttrande senast den 28 april 2026. Övriga remissinstanser är stadsledningskontoret, Bromma

stadsdelsförvaltning, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd och Norra innerstadens stadsdelsnämnd.

Ärendet

Socialnämnden fick i stadens budget för 2025 uppdrag att ta fram riktlinjer för förmedling av platser i bostad med särskild service Socialtjänstlagen, SoL och Lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade, LSS. Socialförvaltningen har i samarbete med myndighetsutövande enhetschefer från stadsdelsnämndernas enheter för socialpsykiatri och funktionsnedsättning, arbetat fram dessa riktlinjer. Det har tidigare inte funnits några samlade riktlinjer för förmedlingen av dessa särskilda boenden. Det nu framtagna dokumentet utgör därför en ny reglering av processen.

Riktlinjerna ska reglera förmedlingsprocessen av platser i särskilda boenden inom SoL och LSS samt socialpsykiatriska stödboenden. De ska även vara ett stöd för myndighetsutövande medarbetare inom verksamhetsområdena funktionsnedsättning och socialpsykiatri, privata och kommunala utförare av boendeinsatser enligt SoL och LSS inom stadens valfrihetssystem samt ansvariga medarbetare inom socialnämnden.

Syftet med riktlinjerna är att säkerställa rättssäkerhet och likabehandling i staden när det gäller förmedling av dessa boendeplatser. Riktlinjerna ska också klargöra ansvarsfördelningen mellan socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna.

Barnrättsperspektiv

Barn och unga med funktionsnedsättning berörs direkt eller indirekt av riktlinjerna vid beviljande av bostad med särskild service enligt SoL eller LSS. Även barn som är anhöriga till personer som beviljas den typ av bostäder som omfattas, kan påverkas. Gemensamma riktlinjer för förmedling av särskilda boenden stärker barns rätt till likabehandling och rättssäkerhet över staden. När processerna blir tydliga och enhetliga minskar risken för godtyckliga bedömningar. Det bidrar till att barn och unga får sina behov prövade på samma sätt oavsett var i staden de bor. Vid tillämpning ska barnets bästa beaktas och barn ges möjlighet att uttrycka sina åsikter i frågor som rör deras boendesituation vilket går i linje med barnkonventionen. Tydliga rutiner och ansvarsfördelning skapar förutsägbarhet för barn och deras familjer och stärker barnets bästa i beslutsprocessen.

Funktionshinderperspektiv

Riktlinjerna bidrar till ökad likställighet och rättssäkerhet för personer med funktionsnedsättning vid förmedling av särskilda bostäder både inom LSS och SoL. Genom att samla processerna i ett gemensamt dokument säkerställs att förmedling sker på ett enhetligt och transparent sätt. Detta minskar risken för ojämlig hantering och stärker individens rätt till stöd och boende utifrån behov samt anpassade lösningar. Riktlinjerna är i linje med principerna i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. En tydlig struktur förbättrar även kvaliteten och uppföljningen av insatserna.

Jämställdhetsperspektiv

En gemensam och reglerad förmedlingsprocess minskar risken för omotiverade skillnader i bedömningar som kan påverkas av kön eller andra faktorer. Enhetliga rutiner och tydlig ansvarsfördelning bidrar till att kvinnor och män, flickor och pojkar behandlas likvärdigt i tillgången till särskilda boenden. Ökad transparens och rättssäkerhet stärker förutsättningarna för en jämställd handläggning i hela staden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för äldre, funktionsnedsättning och socialpsykiatri.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Järva stadsdelsförvaltning ställer sig bakom det förslag som framkommer i Riktlinjer för förmedling av särskilda boenden inom SoL och LSS inklusive socialpsykiatriska stödboende. Men vill lyfta områden som är viktiga att ta i beaktan.

Förvaltningen ställer sig positiv till att ansvarsfördelningen mellan en central förmedlingsfunktion och stadsdelsnämnder tydliggörs. Det är dock viktigt att dialog och god samverkan i komplexa ärenden fungerar bra och att stadsdelsnämndernas ansvar för insatsens lämplighet är tydlig. Bedömningen från förvaltningen är att riktlinjerna utgör ett viktigt steg mot en mer enhetlig och transparent fördelningsprocess i Stockholms Stad. Den centrala förmedlingsfunktionen måste säkerställa att matchningsprocessen i det erbjudna boendet är lämpligt i praktiken utifrån individuella behov och inte enbart formellt rätt utifrån den enskildes målgrupp.

Förvaltningen vill även lyfta vikten av god framhållning i ärenden som rör placering av barn och unga samt vid övergång från barnboende till vuxenboende enligt LSS. Det bör framgå att planering och samverkan behöver säkerställas för att undvika avbrott i insatser och risk för att beslut ej verkställs. Samt att barns

bästa tydligt ska beaktas i relevanta delar av den framtagna riktlinjen.

Det är av stor vikt att stadsdelsförvaltningarna rapporterar korrekt till den centrala förmedlingsgruppen om det är risk för vite från IVO utifrån icke verkställt beslut i ärenden. Tydliga rutiner behöver vara framtagna för detta. Risken för får inte ge konsekvensen att erbjudande om bostad lämnas utan att lämpligheten för den enskilde är tillräckligt utredd. Rättssäkerheten för den enskilde måste alltid väga tyngst.

Toni Mellblom
Stadsdelsdirektör
Järva stadsdelsförvaltning

Ingrid Brännström
Avdelningschef
Järva stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Följebrev Remiss – Riktlinjer för förmedling av särskilda boenden inom SoL och LSS inklusive socialpsykiatriska stödboenden
2. Riktlinjer för förmedling av särskilda boenden inom SoL och LSS inklusive socialpsykiatriska stödboenden

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Toni Mellblom, Stadsdelsdirektör	2026-03-12
Ingrid Brännström, Avdelningschef	2026-03-12